

Total No. of Printed Pages—7

4 SEM TDC SOCN (CBCS) DSC 4

2025

(May/June)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-4

(**Methods of Sociological Enquiry**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer of the following :

- (a) “সামাজিক গৱেষণা হ’ল সামাজিক সমস্যা আৰু ঘটনাসমূহৰ বিষয়ে নতুন জ্ঞান আহৰণৰ বাবে কৰা এক পদ্ধতিগত অনুসন্ধান।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

“Social research is a systematized investigation to gain new knowledge about social phenomena and problems.”
Who said this?

(i) চি. এ. মচাৰ/C. A. Moser

(ii) পি. ভি. ইয়ং/P. V. Young

(iii) বেইলী/Bailey

(2)

- (b) 'Positivism (প্ৰত্যক্ষবাদ)' শব্দটো আহিছে
The word 'positivism' is derived from
- (i) ফৰাছী শব্দৰ পৰা/French word
  - (ii) লেটিন শব্দৰ পৰা/Latin word
  - (iii) গ্ৰীক শব্দৰ পৰা/Greek word
- (c) *The Coming Crisis of Western Sociology*
নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক হ'ল
The author of the book, *The Coming Crisis of Western Sociology* is
- (i) এলভিন গল্ডনাৰ/Alvin Gouldner
  - (ii) ছলমন ৰুছদি/Salman Rushdie
  - (iii) অমিতাভ ঘোষ/Amitav Ghosh
- (d) জনবিধি তত্ত্বক সমাজবিজ্ঞানত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল
Ethnomethodology was established in social science by
- (i) গাৰ্ফিংকল/Garfinkel
  - (ii) এন্থনী গিডেন্স/Anthony Giddens
  - (iii) দুৰ্কেইম/Durkheim

(3)

- (e) "তত্ত্ব হ'ল এটা বিবৃতি বা উক্তি, য'ত প্ৰকল্পবোৰ এটা আন্তঃসংযোগৰ সজ্জাৰে ভিতৰত সোমাই থাকে।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?
"Theory is a statement that contains a set of interrelated hypotheses." Who said this?
- (i) এন. জে. স্মেলছাৰ
N. J. Smelser
  - (ii) টাৰনাৰ
Turner
  - (iii) আৰ. কে. মাৰ্টন
R. K. Merton
- (f) *Social Theory and Social Structure* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক হ'ল
The author of the book, *Social Theory and Social Structure* is
- (i) আৰ. কে. মাৰ্টন
R. K. Merton
  - (ii) এম. জিন্সবাৰ্গ
M. Ginsberg
  - (iii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber

(4)

(g) দুৰখেইমৰ সামাজিক তথ্যৰ মুঠ বৈশিষ্ট্য হ'ল

The total characteristics of social fact of Durkheim is

(i) দুটা

two

(ii) তিনিটা

three

(iii) পাঁচটা

five

(h) আদৰ্শ আৰ্হিৰ ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

Who developed the concept of ideal type?

(i) মেক্স ৱেবাৰ

Max Weber

(ii) ইমাইল দুৰখেইম

Emile Durkheim

(iii) কাৰ্ল মাৰ্ক্স

Karl Marx

(5)

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা
(প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write briefly on any four of the following
(within 150 words each):

(a) সামাজিক গৱেষণাৰ লক্ষ্য

Objectives of social research

(b) বিজ্ঞানৰ প্ৰত্যক্ষবাদী ব্যাখ্যা

Positivist interpretation of science

(c) সমাজতাত্ত্বিক কল্পনা

Sociological imagination

(d) সমাজতত্ত্বত নমনীয়তা

Flexibility in sociology

(e) আৰোহণ পদ্ধতি

Inductive method

(f) সামাজিক গৱেষণাৰ প্ৰকাৰ

Types of social research

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা
(প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) : $14 \times 4 = 56$

Answer any four of the following questions
(within 500 words each) :

- (a) সামাজিক গৱেষণা বুলিলে কি বুজা? সামাজিক গৱেষণাৰ
উপযোগিতাসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$
What do you mean by social research?
Discuss the utility of social research.

- (b) বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$
What do you mean by scientific
method? Discuss the characteristics of
scientific method.

- (c) বস্তুনিষ্ঠতা বুলিলে কি বুজা? বস্তুনিষ্ঠতাৰ ওপৰত ইমাইল
দুৰখেইমে কৰা আলোচনা ব্যাখ্যা কৰা। $4+10=14$
What do you mean by objectivity?
Discuss objectivity as explained by
Emile Durkheim.

- (d) তুলনামূলক পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? তুলনামূলক পদ্ধতি
সম্পৰ্কে ইমাইল দুৰখেইমে কৰা আলোচনা ব্যাখ্যা কৰা।
 $4+10=14$

What do you mean by comparative
method? Discuss the comparative
method as explained by Emile
Durkheim.

- (e) তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা? তত্ত্বৰ উপাদানসমূহ আলোচনা
কৰা। $4+10=14$

What do you mean by theory? Discuss
the elements of theory.

- (f) পৰিমাণগত গৱেষণা বুলিলে কি বুজা? পৰিমাণগত
গৱেষণাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by quantitative
research? Discuss the characteristics of
quantitative research.

***